788/08

Den 4. februar 2008 blev i sag nr. 70.925:

xxxx xxxxxxx xxxxxx
xxxxx xxxxx xxx xx
xxxx xxxxxx

mod

Alm. Brand Forsikring A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har forsikring med dækning ved tab af erhvervsevne i Alm. Brand Forsikring A/S, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde præmiefritagelse og udbetale invalideydelse i perioden 1/1 2000 til 1/2 2002.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning i ovennævnte periode bl.a. med henvisning til, at klagerens erhvervsevne ikke var nedsat i dækningsberettigende grad.

Forsikringen, som trådte i kraft den 1/9 1992, giver ret til præmiefritagelse og invalideydelse, hvis klagerens erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne. Der er en karenstid på tre måneder.

Det fremgår af sagen, at klageren, der er født i 1955 og udlært smed, i september 1998 blev sygemeldt på grund af panikangst/fobier/depression.

I 2001 ansøgte klageren om udbetaling af invalideydelse, hvorefter selskabet indhentede helbredsoplysninger. I forbindelse med sin gennemgang af sagen konstaterede selskabet, at klageren ved tegningen havde afgivet urigtige helbredsoplysninger. Sagen blev derfor forelagt Bedømmelsesforeningen, nu Helbred & Forsikring. På baggrund af

Bedømmelsesforeningens udtalelse af 10/10 2001 ophævede selskabet ved skrivelse af 15/10 2001 forsikringen med tilbagevirkende kraft fra tegningstidspunktet og afviste som konsekvens heraf at yde forsikringsdækning ved tab af erhvervsevne.

Herefter anlagde klageren retssag mod selskabet. Sagen blev i første omgang ført ved Østre Landsret og efterfølgende ved Højesteret, som den 14/3 2006 dømte selskabet til at anerkende, at forsikringen var blevet ophævet med urette.

Forsikringen blev herefter genetableret, og det anmeldte forhold blev realitetsbehandlet. I realitetsbehandlingen indgik diverse lægelige og kommunale oplysninger.

I psykiatrisk speciallægeerklæring af 14/9 2001 hedder det bl.a.:

"**Konklusion:**
En 46 årig mand, der tidligere i livet har været sund og rask. Har haft gode forhold i barndomshjemmet. Af natur er han pligtopfyldende og har altid sat en ære i at overholde tingene. Han har altid været meget energisk. Der har ikke været antiaggressiv træk gennem årene.

Blev udlært som 19-årig og 1 år efter startede han gradvist egen virksomhed, som efterhånden udvikler sig til en større virksomhed med 10-12 ansatte. Har arbejdet meget, og i perioder været meget stresset. Har kunnet lide sit arbejde. I perioder, specielt op til første anfald, havde han i 1/2 års tid kun sovet 3-4 timer om natten, og ellers været i gang det meste af døgnet.

Får sit første panikanfald i 1991. Igennem de følgende år tiltager anfaldene i hyppighed. I en periode selvbehandler han sig med alkohol. Alkoholforbruget har udelukkende været et symptomatisk overforbrug.

Gennem årene har han forsøgt forskellige former for alternativ behandling uden effekt. Har selv betalt et ophold på fobiskolen i 3 måneder. Dette har ikke haft blivende effekt på anfaldene. Har endvidere gået til behandling hos psykiater gennem 6-7 år, ligeledes uden blivende effekt. Gennem årene forsøgt forskellige former for medicinsk behandling, som ikke helt har kunnet holde anfaldene borte.

Som følge af de nævnte anfald har han måtte sælge sin virksomhed.

Han har forsøgt forskellige ansættelser som lønmodtager, men har måttet opgive det på grund af anfaldene.

Aktuelt kan han holde de store anfald borte ved at leve en stille og rolig dagligdag derhjemme. Kommer han i en uventet situation eller en situation, hvor han føler sig låst fast, får han igen større anfald.

På trods af en stille og rolig hverdag har han stadigvæk småanfald samt en del forventningsangst. Han har mange begrænsninger i dagligdagen, både i forhold til hans bevægelsesfrihed og i forhold til sociale aktiviteter.

FKN har sygdommen **panikangst med agorafobi (F41.0)**. I relation til angsten har han desuden korterevarende **depressive perioder, der tolkes som en reaktion på angstanfaldene (F43.20).**

Tilstanden har nu stået på i så mange år, og han har prøvet så mange forskellige former for behandling, at tilstanden må vurderes som varig. Som han har det nu, er han ikke til rådighed for erhvervsmarkedet.

Jeg har foreslået FKN at han sammen med sin psykiater diskuterer en årelang behandling med antidepressiv medicin i håb om at forbedre livskvaliteten."

Af førtidspensionsskema D, Helbredsoplysninger, som ligeledes er dateret 18/6 2002, fremgår bl.a.:

"**2. Lægelig vurdering**
…
Der er således tale om en varig tilstand præget af markante angst- og depressionssymptomer, som i væsentlig grad hindrer hans sociale færden, jeg vurderer arbejdsevnen nedsat til ca. 1/3."

Af førtidspensionsskema B, som er dateret 18/6 2002, fremgår bl.a.:

"**9. Aktiverings- og revalideringsforanstaltninger m.v., der har været afprøvet**
Var i praktik på Aktiveringscentret 01.02.99 til 30.06.99. overgik fra sygedagpenge til revalideringsydelse pr. 01.01.2000. Ans. gennemgik en uddannelse til massør og idrætsskadeterapeut på Skolen for Idrætsmassage i F. Ans. gennemførte uddannelsen med godt resultat og var færdig 15.01.01, og da ophørte revalideringsydelsen også. Siden har ans. være uden indtægt.

På vej til jobsamtale i O. fik ans. et angstanfald, vendte om og kørte hjem. Efterfølgende havde ans. det psykisk meget dårligt.

Ans. har prøvet af have nogle få kunder i hjemmet til massage. Her har han oplevet, at folk under massagen fortælle ham om alle deres personlige problemer, og det kan ans. slet ikke klare. Så ans. har ikke psyke til at klare jobbet som massør.

På teammøde 11.10.01 blev det besluttet ikke at rejse sag om førtidspension, fordi der fandtes at være behandlingsmuligheder.

Ans. ankede afgørelsen, og 16.04.02 omgjorde Det sociale Nævn afgørelsen."

Af førtidspensionsskema A, som er dateret 6/8 2002, fremgår bl.a.:

"**3. Resumé, vurdering og indstilling**
Det drejer sig om en 47 årig, gift smed, som Det sociale Nævn har besluttet der skal rejses sag om førtidspension for.

> I 96 var ans. nødt til at sælge et velfungerende smedefirma p.g.a. psykiske problemer. Forsøgte sig efterfølgende som lønmodtager, men kunne heller ikke klare dette arbejde.
>
> Har været arbejdsprøvet og revalideret i perioden 99 til 01. Gennemførte uddannelsen til massør og idrætsskadeterapeut, men kunne ikke klare arbejdet psykisk i praksis.
>
> Har i ca. 10 år været i psykiatrisk behandling for fobi, angst og depression. Går fortsat til samtaler hos psykiater. Er plaget af angstanfald og konstant indre uro. Kan ikke køre i bus, på motorvej m.v. Angstanfaldene bliver efterfulgt af depression. Hverdagen skal køre i forudsigelige faste rammer.
>
> Diagnoser: panikangst og periodisk depression.
>
> Ans. indstilles til mellemste førtidspension § 14.2.1, idet erhvervsevnen vurderes nedsat med omkring 2/3 af helbredsmæssige årsager. Revalideringsmæssigt har ans. været i stand til at gennemføre en uddannelse, men p.g.a. af den skrøbelige psyke er det ikke muligt for ham at bruge uddannelsen i praksis til selvforsørgelse."

Det fremgår af "Afgørelse om førtidspension m.v.", at kommunen den 13/8 2002 tilkendte klageren mellemste førtidspension med virkning fra den 1/2 2002.

På baggrund af de modtagne oplysninger bevilgede selskabet ydelser i perioden 1/1 til 31/12 1999 samt i perioden 1/2 2002 og fremefter. Selskabet afviste imidlertid at yde forsikringsdækning i perioden 1/1 2000 til 1/2 2002, hvilket i skrivelse af 16/6 2006 til klageren blev begrundet således:

> "Den 1. januar 2000 stopper ydelserne, da du ifølge oplysningerne fra kommunen blev godkendt til revalidering og gennemgik uddannelse til massør og idrætsskadeterapeut i perioden 1. januar 2000 til 15. januar 2001. Vi vurderer på denne baggrund, at din generelle erhvervsevne ikke har været nedsat til mindst 1/3 eller derunder i dette tidsrum.
>
> Det fremgår endvidere af oplysningerne fra kommunen, at du pr. den 1. februar 2002 bliver tilkendt mellemste førtidspension, da du af helbredsmæssige årsager alligevel ikke kunne arbejde som massør og idrætsskadeterapeut.
>
> Vi yder derfor præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente igen fra 1. februar 2002. Ydelsen løber foreløbigt til den 1. september 2010."

Klageren var utilfreds med afgørelsen, hvorfor hans advokat ved skrivelse af 6/9 2006 anmodede selskabet om at revurdere sagen.

Ved skrivelse af 16/10 2006 til klagerens advokat fastholdt selskabet sin afgørelse, og sagen blev herefter indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

Klageren har ved sin advokat nedlagt påstand om, at selskabet skal anerkende, at han i perioden 1/1 2000 til 1/2 2002 er berettiget til præmiefritagelse og udbetaling af invalideydelse. Til støtte herfor har advokaten i klageskrivelse af 21/12 2006 bl.a. anført:

> "Jeg gør på vegne min klient gældende, at min klient ikke i revalideringsperioden fra 1. januar 2000 til 15. januar 2001, eller for den sags skyld i den efterfølgende periode frem til han bliver tilkendt mellemste førtidspension pr. 1. februar 2002, har haft en bedring af sin helbredstilstand, men at revalideringen derimod alene skyldtes et krav fra kommunens side for, at der kunne foretages en vurdering af min klients berettigelse til førtidspension. Jeg understreger, at Alm. Brand som tidligere anført har fundet, at min klients erhvervsevne var nedsat i perioden forud herfor, da der er sket dækning for perioden 1. januar 1999 til 31. december 1999, og det må derfor være en forudsætning for at nægte dækning i en efterfølgende periode, at det fra Alm. Brands side påvises, at min klients erhvervsevne efterfølgende er forbedret.
>
> Jeg gør endvidere gældende, at Alm. Brand hverken generelt eller specifikt i sine forsikringsbetingelser har undtaget udbetaling af invalideydelse ved tilkendelse af revalidering.
>
> For så vidt angår Alm. Brands henvisning til almindelig praksis gør jeg gældende, at almindelig praksis netop anfører, at der ikke er grundlag for at standse udbetaling af invalideydelse alene med den begrundelse, at skadelidte er under revalidering. Jeg henviser i den forbindelse bl.a. til Ankenævnskendelse 48.890 af 17. maj 1999 (FED 1999.1827) og Ankenævnskendelse 41.964 af 31. december 1996 (FED 1998.910)."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse af 13/2 2007 bl.a. anført:

> "Fra 1.1.2000 kommer forsikrede under revalidering, og - i den konkrete sag og efter daværende praksis - ville vi ikke have ydet invaliderente/præmiefritagelse i denne periode.
>
> En bevilling under revalidering ville under alle omstændigheder være pr. kulance, hvilket også den helt nye højesteretsdom af 23.1.2007 [U2007.1078] statuerer - en sag med stort enslydende forsikringsbetingelser som vores.
>
> Et eksempel på en tænkt situation, hvor en kulancebevilling kunne komme på tale, var en håndværker, der kom til skade med arm/skulder, og som aldrig mere ville kunne udføre et håndværksmæssigt arbejde.
>
> I nærværende sag er det ikke på samme måde klart, at en person med en såkaldt ustabil psyke bedre ville kunne klare et massørjob frem for sit tidligere smedearbejde.
>
> Hvis forsikrede efter endt - og tilsyneladende succesfuld - revalidering igen i januar 2001 havde søgt om invaliderente/præmiefritagelse, ville vi have afvist yderligere bevilling, bl.a. fordi det af kommunens materiale fremgår, at forsikrede ikke anses pensionsberettiget, da der 'fandtes at være behandlingsmuligheder'.
>
> For at yderligere bevilling kunne komme på tale, ville vi - med hjemmel i forsikringsbetingelserne - have betinget os, at forsikrede fik tilkendt mindst mellemste førtidspension.

Forsikrede ankede kommunens afgørelse, og Det Sociale Nævn besluttede 16.4.2002 at tildele forsikrede mellemste førtidspension med tilbagevirkende kraft fra 1.2.2002, fra hvilken dato vi også besluttede at bevilge invaliderente/præmiefritagelse på ny.

Advokat A.B. henviser til to Ankenævnskendelser, nemlig 48.890 af 17.5.1999 og 41.964 af 31.12.1996, som vi ikke finder relevante for nærværende dag.

I 48.890 siger, at den omstændighed, at forsikrede er kommet under revalidering ikke i sig selv kan medføre, at selskabet stopper bevillingen, og i 41.964 påpeger nævnet, at selskabet ikke har godtgjort en forbedring af forsikredes erhvervsevne, der skulle gøre, at bevillingen stoppede. I sidstnævnte sag synes der mest at være tale om et selskabs manglende lægelige argumentation.

Til gengæld findes der et stort antal kendelser, der også omhandler revalidering, og som kan bruges som dokumentation for mange af selskabernes daværende praksis: Hvis forsikrede blev fundet revalideringsegnet, betød det - alt andet lige - at forsikrede efter fornøden uddannelse/omskoling - sandsynligvis ville kunne bestride en anden type job end det hidtidige. Det var så op til selskabernes forsikringsbetingelser og øvrig praksis at afgøre, hvorvidt de ville yde invaliderente/præmiefritagelse under en revalideringsperiode. Under alle omstændigheder var der tale om kulancemæssig bevilling.

Eksempler på kendelser er 47.318, 47.597, 47.790, 47.954, 48.220, 48.854, 49.151, 50.855, 54.157, 54.368, 54.499, 54.860, 55.278, 55.426, 55.493 og 55.867.

Flere af disse kendelser og andre kendelser dokumenterer endvidere den udbredte praksis, at - uanset om der blev ydet udbetaling under revalidering eller ej - så blev der ofte med hjemmel i forsikringsbetingelserne stillet krav om, at forsikrede skulle være tilkendt mindst mellemste førtidspension, hvis forsikrede ikke havde succes med den jobtype, hvor han/hun var revalideret til.

Som eksempler på kendelser for den periode, hvor der er stillet krav om førtidspension, og hvor selskabets forpligtelse til at yde bevilling følger kommunens afgørelse, kan nævnes 56.005, 56.252, 56.580, 56.585, 56.695, 56.858 og 56.890.

Vi fastholder, at vi udfra daværende praksis
- ikke ville have støtte forsikrede under den påtænkte revalidering
- ville have betinget os, at han blev tilkendt mindst mellemste førtidspension, hvis han ikke bagefter havde succes med at komme i job som massør/idrætsskadeterapeut."

Hertil har klagerens advokat i skrivelse af 28/2 2007 til nævnet bl.a. bemærket:

"Alm. Brand forsøger nu at undslå sig fuld dækning, ved at angive, at man - såfremt man havde foretaget en realitetsbehandling af sagen i stedet for blot at afvise den - ville have undslået invaliderente/præmiefritagelse i perioden fra 1. januar 2000 og indtil 1. februar 2002, altså fra tidspunktet for revalideringens påbegyndelse, og indtil min klient fik tilkendt mellemste førtidspension.

Udover det allerede anførte i min skrivelse af 21. december 2006, der fastholdes, gør jeg i den forbindelse supplerende gældende, at Alm. Brand i givet fald allerede ved deres oprindelige afslag burde have gjort gældende, at min klient under alle omstændigheder ikke ville være berettiget til dækning fra revalideringsperiodens start, fordi hans erhvervsevne angiveligt ikke var nedsat i dækningsberettiget omfang.

Som det fremgår af Alm. Brands skrivelser af 21. juni 2001, 28. september og 15. oktober 2001 til min klient (kopi vedlagt) afviste Alm. Brand imidlertid alene dækning med henvisning til, at der angiveligt var afgivet urigtige risikooplysninger. Det understreges, at min klient netop i denne periode havde været gennem revalideringen, og Alm. Brand kunne derfor - såfremt man havde ment, at dette var et relevant anbringende - herudover naturligvis have anført, at min klient subsidiært i øvrigt først ville være berettiget til dækning, såfremt han på et senere tidspunkt måtte oppebære mellemste førtidspension. Det bemærkes, at Alm. Brand, jf skrivelsen af 21. juni 2001 indhentede kommunens akter, og derfor ikke kan have været i tvivl om, at min klient havde gennemgået et revalideringsforløb i perioden fra 1. januar 2000 til 15. januar 2001, ligesom Alm. Brand heller ikke kan have været i tvivl om, at min klient ikke på dette tidspunkt havde fået tilkendt mellemste førtidspension.
…
Som anført i min skrivelse af 6. september 2006 (tidligere fremlagt) var den eneste årsag, til at min klient gennemgik revalideringen, at dette var et uomtvisteligt krav fra kommunens side som led i kommunens vurdering af, om min klient var berettiget til førtidspension.

Uddybende herom bemærkes det, at det efter den dagældende pensionslov § 20 a, stk. 2, 1. pkt. var en forudsætning for overhovedet at påbegynde en sag om førtidspension, at bl.a. alle revalideringstiltag havde været afprøvet, jf. i øvrigt samme lovs § 15, stk. 2. Kun i de tilfælde, hvor erhvervsevnen på forhånd måtte anses for nedsat til en ubetydelighed - og hvor borgeren således opfyldte betingelserne for at få tildelt højeste førtidspension - kunne man komme uden om en revalidering, jf, lovens § 20 a, stk. 2, 2. pkt.. Det var således en klar betingelse for overhovedet at opstarte en sag om førtidspension, at min klient forudgående gennemgik et revalideringsforløb.
…
Det er først nu - i forbindelse med sagens behandling for Ankenævnet - at Alm. Brand reelt gør gældende, at min klients reelle erhvervsevne angiveligt ikke har været nedsat i tilstrækkeligt omfang i revalideringsperioden (hvor man tidligere blot har henvist til, at det blotte forhold, at man har modtaget revalideringsydelse udelukker dækning).

Henset til bl.a. Ankenævnskendelse 47.318 af 28. september 1998, gøres det gældende, at Alm. Brand's synspunkt i givet fald tidligst kan få virkning fra det tidspunkt hvor det er fremsat, hvorfor min klient også af denne grund må være berettiget til dækning i den pågældende periode. …

Der henvises i den forbindelse til det ovenfor anførte om at Alm. Brands oprindelige afslag af 15. oktober 2001 blev meddelt efter min klient havde gennemgået sin revalidering og før han fik tilkendt mellemste førtidspension, og at Alm. Brand på trods af at man havde indhentet sagens akter fra kommunen, hvoraf tydeligt fremgik, at min klient havde været under revalidering - og på daværende tidspunkt ikke havde fået tilkendt mellemste førtidspension - ikke fandt anledning til at gøre gældende, at dækning også af denne grund var udelukket. Såfremt Alm. Brand havde fundet, at dette var relevant, burde Alm. Brand selvsagt have anført dette overfor min klient på daværende tidspunkt.

Henset til sagens særlige karakter - herunder særligt at det, jf. Højesterets dom af 14. marts 2006, alene må tilskrives Alm. Brand's forhold, at der ikke er foretaget en realitetsbehandling af min klients anmodning om dækning førend i sommeren 2006 - gøres det endvidere gældende, at det må være Alm. Brand der har bevisbyrden for, at min klients erhvervsevne ikke har været nedsat i dækningsberettigende omfang i den pågældende periode."

Herefter har selskabet i skrivelse af 29/3 2007 til nævnet bl.a. anført:

"Advokaten mener, at vi allerede dengang vi afslår invaliderenteudbetaling p.g.a. ukorrekte helbredsoplysninger ved tegningen, skulle have gjort gældende, at forsikrede ikke ville være berettiget til dækning fra revalideringsperiodens start.

Det mener vi er en forkert betragtning, idet konstatering af uoverensstemmelse mellem de modtagne helbredsoplysninger og helbredsoplysningerne afgivet ved tegningen, handler om, hvorvidt vi er bundet af forsikringsaftalen, jfr. FAL §§ 4-10.

Hvis vi vil påberåbe os urigtige helbredsoplysninger, skal dette - jfr. § 8 - ske uden unødigt ophold. Den mulighed ville kunne fortabes, hvis vi gik i realitetsforhandlinger om, hvorvidt forsikredes revalidering var relevant, og om vi evt. ville yde kulancemæssig erstatning og i givet fald hvor længe.

Vores pligt til at reagere gælder, uanset om det er urigtige oplysninger efter § 5 (urigtige oplysninger i god tro), efter § 6 (uagtsomt urigtige oplysninger) eller § 7 (undladelse af at give oplysninger), jfr. herom i Dansk Forsikringsret, 8. udgave, af Henning Jønsson og Lisbeth Kjærgaard, side 157-159.

Spørgsmålet om evt. dækning under revalidering har således ingen relevans, da vi i 2001 afgør, at forsikringen slet ikke kunne være tegnet, hvis de rette oplysninger havde foreligget ved tegningen.

Advokaten anfører endvidere, at forsikredes erhvervsevne ikke har været forbedret i den pågældende periode (revalideringsperioden). Til det kan vi bemærke, at forsikrede trods alt gennemførte et revalideringsforløb med succes (kommunens vurdering) og derefter forsøgte at erhverve sig som massør, selv om det så senere skulle vise sig ikke at være 'holdbart' for hans psyke.

Advokaten henviser til Ankenævnskendelse nr. 47.318 af 28.9.1998 og anfører, at vores oprindelige afslag af 15.10.2001 (som skyldtes konstatering af urigtige helbredsoplysninger ved tegningen) blev meddelt forsikrede, efter at han havde gennemgået revalidering, og før han fik tilkendt offentlig førtidspension, og at vores synspunkt i givet fald tidligst kan få virkning fra det tidspunkt, hvor det er fremsat.

Her må vi atter slå fast, at det ville være misvisende at fremsætte et krav for en erstatningsudbetaling for en forsikringstale, som vi betragtede som annulleret.

Af grunde som nævnt i indledningen (adskillelse af selve anfægtelsen og spørgsmålet om erhvervsevnenedsættelsen), kunne vi heller ikke i 2001 have betinget os, at forsikrede fik tilkendt offentlig førtidspension, før udbetaling kunne komme på tale.

Vi erkender, at sagen er noget atypisk, men advokaten mener tilsyneladende, at HR-dommen af 14.3.2006 kan bruges til at konkludere, at det er Alm. Brand, der har bevisbyrden for, at forsikredes erhvervsevne ikke har været tilstrækkelig nedsat i revalideringsperioden.

Vi er ikke enige i det synspunkt, og skal gøre opmærksom på, at Østre Landsret den 4.1.2005 trods alt gav Alm. Brand medhold i, at der forelå urigtige risikooplysninger med deraf følgende forsikringsretslige konsekvenser, selv om denne afgørelse senere blev omgjort af Højesteret (med dommerstemmerne 3-2).

Spørgsmålet nu drejer sig om, hvordan vi ville have behandlet sagen, hvis vi ikke havde konstateret urigtige helbredsoplysninger ved tegningen med deraf følgende retssag.

Vi har i vores skrivelse af 13.2.2007 redegjort for, hvordan vores praksis var dengang m.h.t. revalidering og offentlig førtidspension, og derudover henvist til et utal af Ankenævnskendelser, der i vidt omfang støtter denne praksis.

Derudover har vi forsøgt at stille forsikrede, som vi ville have gjort, hvis tvisten om helbredsoplysningerne ikke havde været der - hverken værre eller bedre."

Efterfølgende er parterne fremkommet med yderligere bemærkninger i skrivelser dateret henholdsvis 12/4 og 11/5 2007.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**Afsnit 2. Regulativ for præmiefritagelse og invalideydelser**

1. Definition af invaliditet
Ret til invalideydelse og/eller præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.
Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invalideydelse og eller præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, hans uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.
…
4. Præmiefritagelse respektive invaliderenters ikrafttræden og ophør
Præmiefritagelse, respektive udbetaling af invaliderente, får virkning fra den dag, nedsættelsen af erhvervsevnen har varet uafbrudt i 3 måneder.
…
Selskabet kan gøre ret til fortsat præmiefritagelse, respektive fortsat udbetaling af invaliderente, betinget af, at forsikrede tilkendes offentlig førtidspension, der svarer til en nedsættelse af erhvervsevnen til 1/3 eller derunder.
Genvindes erhvervsevnen i en sådan grad, at forudsætningen for ydelserne ikke er til stede, genoptages præmiebetalingen, og en påbegyndt udbetaling af invaliderente ophører."

Nævnets flertal (3 medlemmer) udtaler:

Selskabet har ved sin afgørelse af 16/6 2006 bevilget klageren præmiefritagelse og udbetaling af invalideydelse fra 1/1 1999 til 31/12 1999 og igen fra 1/2 2002 til (foreløbig) 1/9 2010.

Vi finder, at spørgsmålet, om klageren er berettiget til præmiefritagelse og udbetaling af invalideydelse i perioden 1/1 2000 til 1/2 2002, i overensstemmelse med de ovenfor gengivne forsikringsbetingelser skal afgøres efter en konkret vurdering af, om klagerens erhvervsevne i den nævnte periode er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Det forhold, at klageren i perioden 1/1 2000 til 15/1 2001 var under revalidering, kan indgå som et element i denne vurdering, men kan ikke i sig selv medføre, at selskabet er berettiget til for denne periode at ophøre med at yde præmiefritagelse og udbetale invalideydelse.

Med sagsforløbet og som sagen nu foreligger oplyst, finder vi, at selskabet ikke har godtgjort, at klagerens erhvervsevne i perioden 1/1 2000 til 1/2 2002 har været større, end den var i perioden 1/1 1999 til 31/12 1999, hvor selskabet som nævnt har ydet præmiefritagelse og udbetalt invalideydelse.

Om selskabet med et andet sagsforløb ville have gjort ret til præmiefritagelse, respektive fortsat udbetaling af invalideydelse betinget af, at forsikrede tilkendtes offentlig førtidspension svarende til nedsættelse af erhvervsevnen til 1/3 eller derunder, er på nuværende tidspunkt et hypotetisk spørgsmål, som vi ikke finder at kunne give selskabet medhold i.

På denne baggrund finder vi, at selskabet var uberettiget til at stoppe præmiefritagelsen og udbetalingen af invalideydelse i perioden 1/1 2000 til 1/2 2002.

Et mindretal i nævnet finder ikke grundlag for at kritisere selskabets afgørelse, idet de ikke finder det godtgjort, at klagerens erhvervsevne i perioden 1/1 2000 til 1/2 2002 har været nedsat i dækningsberettigende grad.

11. 70.925

Efter udfaldet af stemmeafgivelsen

b e s t e m m e s :

Selskabet, Alm. Brand Forsikring A/S, skal yde klageren præmiefritagelse samt med tillæg af renter efter forsikringsaftalelovens § 24 udbetale invalideydelse for perioden 1/1 2000 til 1/2 2002.

J. Hermann